

יום שני

לכבוד,
יושב ראש ועדת חוץ וביטחון של הכנסת
03 יוני 2024
ח"כ יולי יואל אדלשטיין

שלום רב,

הנדון: בקשה לדיון בנושא סיכון ביטחוני מוגבר על אילת ואשקלון במצב של הרחבת שינוע נפט

אנו, ארגוני הסביבה ובריאות הציבור, השותפים במטה החירום נגד הגדלת שינוע הנפט של קצא"א, קוראים לך לקיים בהקדם האפשרי דיון בוועדת חוץ וביטחון שבראשותך, בעניין הסיכון הביטחוני שיוצרת הגדלת שינוע הנפט של חברת קצא"א.

בימים אלו משרד ראש הממשלה פועל שוב על מנת לאפשר לחברת קצא"א להגדיל את היקף שינוע הנפט במפרץ אילת ובאשקלון, עד לכדי פי 10 מהיקף השינוע הנוכחי שתכלול עשרות מיכליות נפט במפרץ אילת ובאשקלון אשר יגביר באופן משמעותי את הסיכון הביטחוני עבור אילת ואשקלון. להגדלת שינוע הנפט אין משמעות באשר לחיזוק הביטחון האנרגטי של ישראל, כפי שאמר השבוע שר האנרגיה באחת מוועדות הכנסת. לעומת זאת, הגדלת שינוע הנפט יוצרת סכנה ביטחונית, בייחוד עבור אילת ואשקלון.

מיכליות נפט, תשתיות להובלתו ואחסונו, מהוות יעד אסטרטגי עבור אויבי מדינת ישראל. קו שיוביל מיכליות נפט רבות כפי שחברת קצא"א שואפת יהוו מטרה קלה ופשוטה לכל מי שירצה לפגוע בישראל ובבעלות בריתה. זאת, כאשר המכליות ותוכן הן עצמן הנשק שמופעל נגדנו. לא פעם שימשו מתקני אחסון ומכליות נפט כיעד ביטחוני - בישראל ובעולם. כך למשל, במבצע שומר חומות נפגע מיכל דלק של תש"ן עקב ירי רקטות.

המלחמה הנוכחית בכלל, והאירועים בים האדום בפרט, מעלים את הסיכון הרב לפגיעה במכליות נפט, תשתיות ומתקני אסטרטגיה. הפגיעה באוניית המשא Rubymar מול חופי תימן שגרמה לזיהום ים בשמן¹ והכטב"מ שפגע לפני כחודש במספנה בחיל הים באילת² מחדדים לנו את הסכנה המוחשית והמשמעותית בה מצוי מפרץ אילת. פגיעה במכלית עלולה לגרום לדליפת ענק, שעלולה לגרום לפגיעה בחיי אדם ולנזק בלתי הפיך לים האדום. באילת, שכלכלתה מבוססת על תיירות ונופש, הגדלת הסיכון הביטחוני עשויה לגרום השלכות כבדות גם על התיירות ועל פרנסת התושבים. באשקלון, אליה מגיעות מיכליות נפט ובה נמצאים גם מתקני איחסון לנפט, היא העיר הכי מטווחת בישראל. כל סיכון ביטחוני שנוסף לערים אילת ואשקלון ותושביהן.

נזכיר שבאילת ובאשקלון מתגוררים מאות אלפי תושבים, אשר פגיעה מירי ואיום ביטחוני מוגבר יאיימו על ביתם, פרנסתם, ועל החופים במקום מגוריהם.

במשרד ראש הממשלה הוחלט כעת להמליץ לממשלה על ביטול מדיניות אפס תוספת סיכון של המשרד להגנת הסביבה ולאפשר את הגדלת העברת הנפט, זאת בניגוד לעמדת המשרד להגנת הסביבה, ראשי הרשויות באילת ואשקלון ומומחים מתחומים רבים ומגוונים.

¹ "לראשונה: ספינה שתקפו החות'ים טבעה בים האדום: חשש מאסון סביבתי", ריטרס, ווינט, (2.3.2024).

² כתב"ם ששוגר מעיראק, פגע בבסיס חיל הים באילת/תיעוד", 'זיתון ול' בן ארי, ווינט (1.4.2024).

החלטה זו עומדת בניגוד להיגיון ולשכל הישר, שכן לאור הסיכונים הביטחוניים – הנסיבות מחייבות נקיטת מדיניות מחמירה יותר ביחס לסיכונים המדוברים.

לעמדתנו, כל דיון ממשלתי בדבר אישור הגדלת שינוע הנפט צריך לכלול בראש ובראשונה שיקולים של ביטחון ורווחת אזרחי המדינה, שלא שוקללו במקרה זה. לאור כל האמור לעיל, ובהתחשב בדחיפות של העניין, נבקש להעלות את הנושא לסדר היום של הוועדה בהקדם האפשרי, טרם תובא החלטה לאישור הממשלה בנושא.

בברכה ובכבוד רב,

דן אלון, מנכ"ל החברה להגנת הטבע
מור גלבוע, מנכ"ל עמותת צלול
עמית ברכה, מנכ"ל אדם טבע ודין
יוני ספיר, יו"ר עמותת שומרי הבית
אלעד הוכמן, מנכ"ל מגמה ירוקה
פרופ' חגי לוין, יו"ר איגוד רופאי בריאות הציבור בישראל
פרופ' נדב דוידוביץ', יו"ר פורום בריאות הציבור, ההסתדרות הרפואית
ד"ר יונתן אייקנבאום, מנהל גרינפיס ישראל
ליאת לרנר, מ.מ. מנכ"לית אילות אנרגיה מתחדשת
פרופ' נדב ששר, יו"ר עמותת הסביבה מדבר וים אילת
ד"ר טארק אבו חאמד, מנכ"ל מכון הערבה ללימודי סביבה
אפרת קדם, יו"ר ועד המנהל עמותת קשת – קהילה | תרבות | סביבה הפועלת במצפה רמון
ורמת הנגב
גדעון בורמברג, מנכ"ל אקופיס מזרח תיכון בישראל
אריק רוזנבלום, מנכ"ל אקואושן
טל הולצמן, יו"ר עמותת סביבה בריאה בערבה
ירדן ישראלי, מחאת הנוער למען האקלים

העתק:

השרה להגנת הסביבה, גב' עידית סילמן
מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, מר גיא סמט